

L'espai i la personalitat

Si en els temps d'adolescència haguéssim llegit la biografia d'Stefanie Kremser no ens ho hauríem cregut, acostumats a creure que el centre del món era a la vora del riu Segre. Llavors, la noció de distància venia marcada pels automòbils. Vist des d'ara, si algun valor posseeix aquest volum és el seu valor documental, gens menyspreable.

És en la modernitat global –els desplaçaments amb avió– que hem de situar aquesta biografia documental, contada amb tècniques de novel·la, com ara la disposició no lineal dels fets narrats. Traduïda de l'alemany per Marina Bornas, la llengua d'escriptura d'Stefanie Kremser, la biografia relata, amb anades i vingudes de forma gens grandiloqüent i gens romàntica, més aviat amb una certa mentalitat descriptiva, racional, que se m'acut de relacionar amb la seua formació com a cineasta que mira la seua vida. Hom espera que a cada capítol l'autora afegeixi una banda sonora més aviat dolçament sentimental per a pujar la temperatura emotiva del relat, que al meu gust, es manté en una disciplinada i morosa calma descriptiva. El tret que més s'hi remarca és “el sentiment de no saber on pertanyo m'ha acompanyat sempre”. El desenllaç irònic en subratlla la plausible invisibilitat,

↓
**STEFANIE KREMSER
 FA UNA BIOGRAFIA
 DOCUMENTAL CONTADA AMB
 TÈCNiques DE NOVEL·LA**

a cavall entre llengües i continents. Diries que una tal experiència –haver viscut entre Alemanya i Brasil, entre Düsseldorf, Cochabamba i São Paulo–, hauria de mostrar per escrit un tresor d'experiències, però allò que més roman en el meu esperit és l'esperit de transhumància que reclama, al final, un tímid arrelament, una vaga quietud, sempre insegura. El canvi de casa –és un dels encerts del llibre estructurar el llibre des de les adreces il·lustrades de les cases on ha viscut– produeix en la protagonista una visió molt aguda de la importància de l'urba-

nisme en les ciutats. Com deia una amiga professora: “l'urbanisme és la forma més clara i decisiva de fer política en les ciutats”. Em refereixo, per exemple, a les seues observacions sobre el barri del Born de Barcelona, o sobre l'encariment dels lloguers per la inflació turística. I potser –és un apunt intuïtiu– la casa en la configuració social de personalitat és més important que no sembla a primer cop d'ull.

El motiu argumental és mínim: una postal enviada en 1991 per un amic de la infància arriba a l'adreça de Barcelona de l'autora inexplicablement uns 24 anys després, des del Gierath de la infantesa. L'humor d'aquest llibre, al meu entendre, caldria recercar-lo en la munió de biografies de dones que circulen en llengua anglesa i alemanya, que recull la insospitada varietat de vides i la seua expressió mig assagística, mig novel·lesca. Pel cap alt, l'obra és dins de l'entrellat, molt del segle XXI, de la interrelació entre l'espai i el temps, mentre que els europeus ens movem en la coordenada del temps històric. La mirada al passat és una forma d'immobilització del trauma; la mirada a l'espai vol ser una forma de calmar i potser resoldre'l. Pel cap baix, intueixo que la imatge ha pesat més que la literatura en l'escriptura del volum.